

7.1 Proposició del Grup Municipal de la CUP a favor de la reforma horària.

El secretari presenta la proposició del Grup Municipal de la CUP, de 13 d'abril de 2015, que es transcriu a continuació:

“La desorganització horària a Catalunya és resultat de la superposició dels vells horaris fabrils, agreujats per transformacions patides pel creixement econòmic durant el franquisme i l'impacte de les demandes pròpies dels anys de creixement desordenat, especialment del sector dels serveis, i també sovint, de la cultura del presencialisme al treball, o bé per la necessitat de realitzar llargues jornades de treball per assolir salaris adequats al cost real de la vida. Aquesta situació deriva en seriosos obstacles per a la competitivitat i la producció empresarial, en l'augment de riscos psicosocials de les persones treballadores, la persistència de la divisió sexual del treball amb el manteniment de la desigualtat de gènere, els problemes de salut derivats de la manca de son en adults i infants, els baixos rendiments educatius, la manca de temps familiar i personal per al lleure i la cultura, l'activisme social i en una disminució del benestar de la societat en general.

En aquest sentit, al llarg dels darrers anys s'ha aprofundit en la recerca, i els estudis dels quals disposem demostren que es fa del tot necessari i urgent desfer-se de la rêmora que representa la desorganització horària actual incapaç de fer front a la complexitat del moment present. A gairebé tota Europa, l'horari laboral és de 8-9h a 17-18h, parant un màxim d'una hora per dinar a meitat de la jornada. A l'Estat espanyol i a Catalunya, però, és habitual que la població treballadora s'aturi dues hores per dinar -a l'àmbit escolar poden ser tres-, i que la jornada laboral s'allargui fins a les 19h o les 20h del vespre, o més enllà. Aquesta jornada poc compactada provoca sopar a partir de les 21h en el millor dels casos, dificulta el temps de cura d'infants i gent gran, afebleix la participació cívica i comunitària, impossibilita el consum i gaudi de la cultura i per descomptat baixa l'eficiència de les organitzacions. El *prime time* televisiu s'acomoda a horaris que fan reduir les hores de son. En definitiva se solapa el temps personal i el temps de descans. A més, aquesta organització del temps de vida quotidiana no té l'origen en el clima, un mite que es desmunta tot sol comprovant que a Portugal, Marroc, Itàlia o Grècia se sopa a les 19-20h del vespre.

Per altra banda, a Europa fa algunes dècades que va començar la substitució dels horaris nascuts amb l'era industrial per uns altres adaptats i flexibles a les necessitats d'igualtat i productivitat i participació de la ciutadania, i diversos estudis de la Fundació Europea per a la Millora de les Condicions de Vida i de Treball (Eurofound) amb dades d'Eurostat mostren que estan avançant en el bon camí, tot i que hi ha diferències entre estats segons els models adoptats. Al nostre país el debat tot just s'inicià fa uns anys i ara sembla que se'n pren consciència de manera més àmplia en un context de crisi en què cal trobar fórmules d'optimització dels recursos escassos, però sobretot, en què cal proposar estils de vida no determinats exclusivament per una compulsió productivista i consumista. L'ordre horari hauria de ser la norma, i la flexibilitat individualitzada l'excepció en tots els àmbits. Establir un horari racional generalitzat, hauria de ser la norma a aplicar en tots els àmbits socials i econòmics, públics i privats, sense perjudici de que es reconeixin després determinades situacions de flexibilització horària, i per tant, excepcions a les normes generals, per atendre determinades situacions personals o de determinats col·lectius

En aquest context és on s'ha posat en marxa la *Iniciativa per a la Reforma horària - Ara és l'hora*, reconeguda pel Govern de la Generalitat de Catalunya com a la plataforma interlocutora en aquesta qüestió. L'objectiu fonamental és impulsar uns horaris beneficiosos per a les institucions, les empreses i la ciutadania. Cal, en

definitiva, passar d'uns horaris propis de l'era industrial a uns que s'adaptin a les necessitats de la nova societat del coneixement i del consum, amb més complexitat social i augment progressiu de les desigualtats.

Fruit de les demandes proposades, l'Ajuntament de Manresa aprova aquesta resolució amb l'objectiu de donar suport a les mesures que facin possible fer la transició cap a la reforma horària formulada en un moment concret en el temps.

En la forma en què està organitzada la nostra societat, el temps esdevé un factor sistèmic dins del model social. Cal cercar mesures legislatives i de promoció i sensibilització que abordin el canvi a tres nivells: a nivell macro (de la societat), a nivell meso (de les organitzacions, empreses i institucions que la componen) i a nivell micro (de les persones). Superat el debat de la conveniència, l'objectiu d'aquests treballs és debatre la viabilitat per transitar cap al retorn de Catalunya als horaris anteriors al franquisme, adaptats a la nova realitat social, econòmica i cultural.

Els agents que poden fer possible aquesta reforma se situen principalment en l'acció sobre els horaris laborals, però també en els escolars, els comercials, els culturals, els esportius, els televisius i els associatius, així com en les infraestructures públiques i privades que els puguin permetre.

Per tot això, el GM de la CUP **PROPOSA**

Que l'Ajuntament de Manresa es pronunciï a favor de la reforma horària.

El senyor Jordi Masdeu, portaveu del Grup Municipal de la CUP, inicia la intervenció dient que l'objectiu de la moció és tenir els mateixos horaris que tenen a Europa i a la resta del món.

Diu que tots els països del nostre entorn i pràcticament la totalitat de la resta del món fan servir uns horaris molts més racionals que els nostres, tot això fruit d'un moment històric provocat pel creixement econòmic durant el franquisme i per una major necessitat de realitzar llargues jornades de treball.

Amb els horaris que tenim ara s'augmenten els riscos psicosocials de les persones treballadores, s'afavoreix la divisió sexual del treball, provoca problemes de salut derivats de la manca de son, problemes educatius als nens i problemes amb l'activisme social i poc temps per a la formació, etc.

Demanen que es compacti aquesta jornada de treball, perquè les persones puguin esmorzar a casa, dinar a la feina i a les cinc o com a màxim a les sis de la tarda tothom hagi sortit de la feina i es pugui dedicar a tenir cura de la família, a l'activisme polític, a la participació cívica o al que vulgui.

Aquest canvi implica molts altres canvis, però s'ha vist per estudis que serien beneficiosos per a tota la població.

S'ha de conscienciar la població que l'objectiu és passar d'una distribució del temps pròpia de l'era industrial a una que s'adapti a les necessitats de la nova societat del coneixement, horaris que permetin conciliar la vida familiar i laboral, i augmentar la productivitat i la producció empresarial i millorar el benestar de la societat.

Canviar també el fus horari que tenim implantat seria el més racional.

El GMCUP demana un compromís de l'Ajuntament amb la reforma horària. Recorda que el Parlament ja s'ha manifestat a favor i només es tracta de sumar suports perquè aquesta iniciativa prosperi.

El senyor Xavier Javaloyes, president del Grup Municipal del PP, diu que podrien arribar a entendre el sentit de la proposta, però el que no entenen és l'acord, quan posa que *l'Ajuntament es pronunciï a favor de la reforma horària*, i personalment li agradaria saber si s'ha afegit a la proposta algun decàleg d'aquesta reforma horària.

Creu que és un tema prou seriós com per entendre que es tracta d'un canvi funcional, cultural, econòmic i social, i presentar una proposta dient que *l'Ajuntament es pronunciï a favor de la reforma horària*.

El GMPP entén que és un tema que s'ha de replantejar socialment, no des de l'Ajuntament, ni des del Parlament, ni des del Congrés, sinó que és un tema de debat social, d'estudis i que hi hagi incompatibilitats que siguin més favorables a fer canvis d'horaris laborals, d'horaris educacionals, d'horaris d'aprofitaments dels horaris solars, en definitiva hi ha un munt d'elements que fan que no calgui només dir que ens pronunciem a favor, però sense especificar el què.

Donarien suport a la proposta si s'hagués fet constar a l'acord, per exemple, que l'Ajuntament de Manresa s'ha de pronunciar a favor del debat i donar suport als estudis perquè es continuï debatent la reforma horària.

Els sembla que a la proposta li falten arguments, no estan en contra que s'estudiïn noves fórmules i que hi hagi debat sobre la reforma horària, però no votaran favorablement una cosa que no se sap realment a què s'està donant suport.

Acaba la intervenció dient que s'abstindran en la votació.

El senyor Joan Vinyes, portaveu del Grup Municipal d'ERC, inicia la intervenció dient que el Grup municipal d'Esquerra troba més important la divisió de l'organització social en els següents quatre àmbits: l'àmbit familiar, l'àmbit personal, l'àmbit educatiu i l'àmbit professional.

Per a Esquerra Republicana és clau l'àmbit de l'educació, i posa l'exemple del canvi d'horari en l'ensenyament de secundària obligatòria, on ara s'està replantejant si aquest canvi va comportar altres problemàtiques, com la quantitat d'hores que els nens estan separats de la resta de la família o per la incompatibilitat dels horaris.

Entenen que s'ha d'anar cap a una reforma de l'organització del temps, bàsicament per conciliar dos aspectes fonamentals: l'àmbit educatiu, l'àmbit familiar o professional i reduir el nombre d'hores que les famílies estan separades. D'altra banda, perquè s'han de potenciar elements de la nostra societat que són importants, ja que els horaris frenen la participació i l'accés de gaudir de la cultura o el consum.

Tothom és coneixedor dels estudis que demostren que no per fer més hores el treball pot ser més productiu, sinó que hi ha d'altres elements que poden tenir incidència i que poden suplir les hores per una productivitat o una eficàcia en el treball.

Respecte el que ha dit el senyor Javaloyes sobre no entendre l'objectiu de la proposta, creu que queda molt clar que el que vol és mostrar-se a favor de la reforma horària, a favor del debat i del consens que s'està produint en el Parlament i del consens també necessari a nivell municipal, ja que si no hi ha un consens molt ampli, serà difícil tirar-ho endavant.

Acaba la intervenció dient que votaran a favor de la proposició.

La senyora Maria Jesús Pérez, regidora del Grup Municipal del PSC, manifesta que el debat sobre la racionalització dels horaris és un tema d'actualitat gràcies a la plataforma cívica Iniciativa per a la reforma horària, creada fa un any.

Aquesta proposta de canviar els horaris no pretén imposar res a ningú, només desfer contrasentits per tal de guanyar qualitat de vida.

Diu que tres són els reptes d'aquest canvi que pretén la Plataforma: 1) Recuperar les dues hores de desfasament horari en relació a resta del món. 2) Impulsar una nova cultura del temps a les organitzacions, a favor de models més eficients i productius, ja que està comprovat i és fals, que més hores de treball és igual a més productivitat. 3) Recuperar el fus horari que ens correspon per la situació geogràfica. Explica que Espanya no va estar sempre amb aquest fus horari que correspon a l'Europa Central. L'any 1884 la Conferència Internacional de Washington va decidir una mida de dia universal i Espanya es va quedar al Meridià de Greenwich però amb la Segona Guerra Mundial Alemanya imposa a França un canvi de fus horari i Espanya es va sumar per simpatia amb el règim nazi.

En definitiva es tracta de repartir millor els nostres horaris per conciliar la vida laboral amb la familiar i personal, cosa que també ajudaria a recuperar l'estat del benestar i en definitiva canviar els horaris per adaptar-nos a un nou temps per ser més humans i més cívics.

A la pregunta del per què es fa ara, podria ser perquè ara estem en uns moments en què tot és qüestionable i sobretot perquè tots els grups del Parlament van donar suport a la creació de la Comissió d'Estudi per a la Reforma Horària, reforma global i no fragmentada, que afecta als àmbits de treball, educatiu, administracions públiques, comerç, cultura, oci i participació.

L'àmbit de l'educació és el tema més conflictiu i que crea més adversaris, ja que és el que més afecta a la vida i a la conciliació familiar.

La Plataforma per a la Reforma Horària s'ha marcat com a data límit l'any 2016, i en cas de no obtenir la racionalització en aquest temps, es dissoldrà.

En el cas contrari serà tot un repte per a la propera legislatura que haurà d'impulsar una Comissió Legislativa per presentar la redacció d'una Llei d'horaris, on serà necessari flexibilitat, consens i diàleg per fer realitat l'objectiu del canvi d'horari i passi de ser una utopia a una realitat.

Acaba la intervenció dient que votaran positivament la proposició.

La senyora Sílvia Gratacós, regidora delegada de Promoció Econòmica, Comerç i Turisme, diu que és evident que la societat ha sofert uns canvis substancials en els hàbits quotidians amb la incorporació massiva de les dones al mercat de treball, per les noves formes d'organització i per l'execució de les tasques laborals, i fer que la coresponsabilitat de les tasques familiars sigui el més habitual i no pas una excepció.

La racionalització dels horaris laborals i l'afavoriment de la conciliació, no vol dir treballar menys, sinó treballar millor i això suposaria una millora substancial en la nostra qualitat de vida.

Diu que la racionalització s'ha de proposar en tots els àmbits, no només en l'àmbit laboral, s'haurà de fer una reflexió sobre els horaris escolars, comercials, esportius, televisius i d'oci, i per abordar aquest canvi serà necessari endegar polítiques de

sensibilització, campanyes de promoció per poder acceptar aquests canvis amb les suficients garanties.

És important iniciar el procés de reflexió sobre la reforma horària per tal d'afavorir el consens necessari per tirar endavant les mesures pertinents per aconseguir una major racionalització dels horaris laborals i per això diu que votaran a favor de la proposició.

El senyor Jordi Masdeu, portaveu del Grup Municipal de la CUP, intervé per agrair als Grups Municipals que s'han mostrat favorables a donar suport a la proposició, i per dir al senyor Javaloyes que la moció és molt clara i entenedora, i que és del tot legítim l'abstenció o la votació en contra de la proposició.

En no haver-hi més intervencions, l'alcalde sotmet a votació la proposició 7.1 del GMCUP i el ple l'aprova per 20 vots afirmatius (11 GMCIU, 4 GMPSC, 3 GMERC i 2 GMCUP), i 5 abstencions (3 GMPP i 2 GMPxC) i, per tant, esdevé acord plenari amb el contingut que ha quedat reproduït.